APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
BUREAU VERITAS
Certification

DOCUMENT INTERN
DE INFORMARE
SI INSTRUIRE

BULETINUL CALITATII NR.62 trim.1-2026
Redactat de Sef SMCM , chim.ec. Iuliana Chitu

BULETINUL CALITATII NR.62 trim.1-2026
Redactat de Sef SMCM , chim.ec. Iuliana Chitu

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

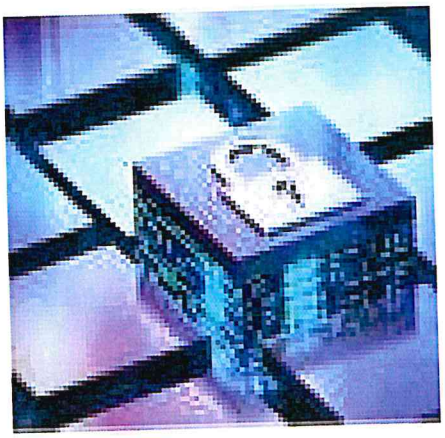

SUMAR

1. RAPORT DE SUSTENABILITATE -ESRS

1.1. Ce sunt standardele ESRS?

Standardele ESRS sunt reglementări elaborate de Uniunea Europeană pentru a standardiza raportarea sustenabilității de către companii.

Acestea au fost dezvoltate în cadrul Directivei privind Raportarea de Sustenabilitate Corporativă (CSRD) și sunt menite să sprijine organizațiile în raportarea clară și detaliată a impactului lor asupra mediului, societății și guvernanței (ESG).

Obiectivul principal al standardelor ESRS este de a crea un cadru unitar care să asigure comparabilitatea, transparența și relevanța informațiilor de sustenabilitate.

Companiile care adoptă aceste standarde nu doar că respectă cerințele legale, ci și contribuie la construirea unui clim limat de încredere între părțile interesate, inclusiv investitori, clienți și comunități.

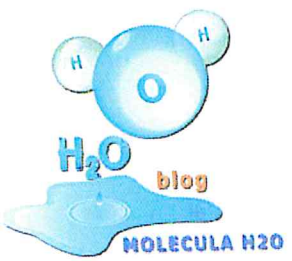

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

1.2.Importanța standardelor ESRS pentru companii

Adoptarea standardelor ESRS aduce numeroase beneficii, atât pe plan intern, cât și extern:

1. Conformitate cu reglementările europene: Începând din 2024, standardele ESRS devin obligatorii pentru anumite categorii de companii. Respectarea acestora previne sancțiunile și asigură alinierea la politicile europene.
2. Acces mai bun la finanțare: Investitorii și instituțiile financiare prioritizează companiile care demonstrează performanțe solide în domeniul ESG.
3. Reputație îmbunătățită: Organizatiile care implementează standardele ESRS sunt percepute ca lideri în sustenabilitate, atrăgând clienți și parteneri.
4. Eficiență operațională: Procesul de raportare ajută companiile să identifice punctele slabe și oportunitățile de îmbunătățire, optimizând astfel resursele.

Concluzie : Implementarea standardelor ESRS nu este doar o cerință legală, ci și o oportunitate de a demonstra angajamentul pentru un viitor mai bun.

1.3.Obligația de a întocmi un Raport de sustenabilitate (conform Directivei CSRD) se aplică gradual în România, vizând peste 5.000 de companii. Categoriile de operatori economici vizați sunt:

Calendarul și categoriile de companii obligate

- **Din 1 ianuarie 2024 (raportare în 2025):**
  - Entitățile de interes public mari (peste **500 de angajați**).
  - Societățile-mamă ale grupurilor mari cu peste 500 de salariați.
- **Din 1 ianuarie 2025 (raportare în 2026):**
  - Toate **companiile mari** care depășesc cel puțin două dintre următoarele criterii:
    - Peste **250 de angajați**.
    - Cifră de afaceri netă de peste **50 milioane EUR**.
    - Total active de peste **25 milioane EUR**.
- **Din 1 ianuarie 2026 (raportare în 2027):**
  - **IMM-urile listate** pe bursele din UE (cu excepția microîntreprinderilor).
  - Anumite instituții de credit și firme de asigurare de dimensiuni mici și non-complexe.
- **Din 1 ianuarie 2028 (raportare în 2029):**
  - Companiile din afara UE care au o cifră de afaceri netă de peste **150 milioane EUR** în cadrul Uniunii Europene.

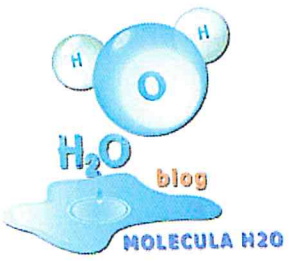

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

Cerințe cheie de raportare

- **Standarde ESRS:** Rapoartele trebuie să respecte Standardele Europene de Raportare privind Durabilitatea (ESRS).
- **Audit extern:** Informațiile trebuie să fie certificate de un auditor financiar independent sau un organism de certificare acreditat in domeniu.
- **Format Digital:** Datele trebuie publicate într-un format electronic standardizat (XHTML/ESEF).

Companiile pot utiliza platforme precum Codul Român al Sustenabilității pentru a-și structura datele ESG.

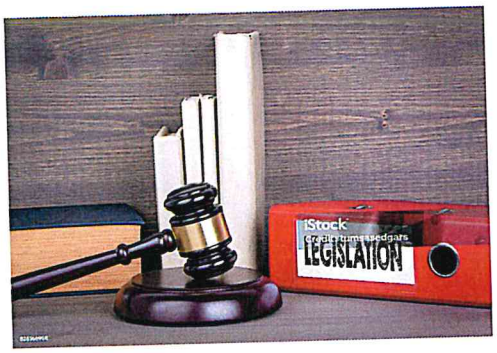

Cadrul legal in vigoare aplicabil in Romania

Ordinul Ministrului Finanțelor (OMF) nr. 85 din 2024 a fost emis pentru a reglementa aspectele referitoare la **raportarea privind durabilitatea (ESG)**, transpunând în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2022/2464 (CSRD). Acesta acționează prin **modificarea și completarea** reglementărilor contabile existente, în special a celor aprobate prin Ordinul MFP nr. 1802/2014.

Principalele modificări aduse OMF nr. 1802/2014:

- **Introducerea Raportării de Durabilitate:** Entitățile care depășesc anumite criterii de mărime (de exemplu, entitățile mari și societățile-mamă ale grupurilor mari cu peste 500 de salariați) sunt obligate să includă în raportul administratorilor o **declarație de sustenabilitate**.
- **Actualizarea Criteriilor de Mărime:** Prin OMF nr. 85/2024 (și ulterior rafinate prin OMF nr. 4164/2024), au fost ajustate pragurile financiare pentru încadrarea entităților în categorii (microentități, entități mici, mijlocii și mari), pentru a reflecta inflația.
- *Exemplu:* Pragul pentru active la microentități a crescut de la 1.500.000 lei la **2.250.000 lei**.
- **Noi Cerințe de Audit:** Raportarea privind durabilitatea trebuie să fie supusă unei proceduri de **asigurare (audit)** specifice, conform noilor secțiuni introduse în reglementările din 2014.

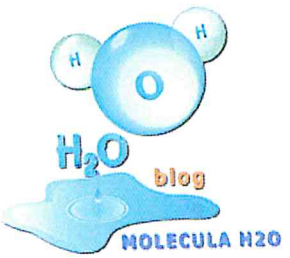

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

- Pentru **APAVIL SA Vâlcea**, obligația de a întocmi un Raport de sustenabilitate în 2026 (pentru exercițiul financiar 2025) depinde de încadrarea în criteriile de mărime stabilite de Directiva CSRD, transpusă în România prin OMF nr. 85/2024 care acționează prin **completarea** reglementărilor contabile existente, în special a celor aprobate prin Ordinul MFP nr. 1802/2014.

Situatia la 2026

Pe baza datelor financiare și de personal disponibile pentru 2024-2025, APAVIL SA se încadrează în categoria **companiilor mari**, având următoarea situație estimată:

- **Număr de angajați:** Peste **250 de salariați** (societatea operează la nivel regional, acoperind numeroase localități din județul Vâlcea și având structuri complexe de execuție și mentenanță).
- **Cifra de afaceri:** Depășește pragul de **50 milioane EUR**

Când trebuie să raporteze?

1. **Dacă este considerată entitate de interes public (EIP):** Dacă APAVIL SA este clasificată ca EIP și are peste 500 de angajați, prima raportare obligatorie este deja în curs (pentru anul **2024**, cu publicare în **2025**).
2. **Dacă este companie mare (non-EIP):** Dacă îndeplinește criteriul de peste 250 de angajați, obligația de raportare intervine pentru anul financiar **2025**, cu publicarea raportului de sustenabilitate în **2026**.

Implicații practice pentru APAVIL SA

- **Standarde ESRS:** Raportul va trebui întocmit conform standardelor europene (Environmental, Social, Governance - ESG).
- **Audit obligatoriu:** Informațiile de sustenabilitate vor trebui certificate de un auditor extern autorizat.
- **Investiții verzi:** Având în vedere obiectul de activitate (apă și canalizare) și proiectele PDD 2021-2027 derulate, compania este deja monitorizată pentru indicatori de mediu .

Concluzie: APAVIL SA Vâlcea este obligată să publice un Raport de sustenabilitate complet începând cu anul **2026**, procesul de colectare a datelor trebuind să fie deja activ pe parcursul anului 2025.

1.4. În cadrul noilor Standarde Europene de Raportare a Sustenabilității (**ESRS**), impuse prin Directiva **CSRD**, **criteriile sociale** sunt structurate în patru categorii principale (4 piloni sociali) care

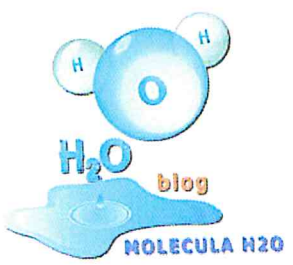

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

vizează atât impactul intern, cât și pe cel extern al companiei.

Iată cei patru piloni sociali esențiali care trebuie analizati în raport:

1. Propria forță de muncă (ESRS S1)

Acesta este pilonul central și vizează angajații direcți ai companiei.

- **Condiții de muncă:** Salariul minim, securitatea și sănătatea în muncă, echilibrul între viața profesională și cea privată.
- **Egalitate de șanse:** Diversitatea de gen, incluziunea persoanelor cu dizabilități și combaterea hărțuirii la locul de muncă.
- **Drepturi fundamentale:** Libertatea de asociere și negocierea colectivă.

2. Lucrătorii din lanțul de valoare (ESRS S2)

Compania trebuie să evalueze condițiile de muncă și respectarea drepturilor omului la furnizorii săi.

- **Riscuri sociale în amonte:** Prevenirea muncii forțate sau a muncii copiilor în lanțul de aprovizionare.
- **Tratament echitabil:** Asigurarea că furnizorii respectă standardele de bază de protecție a muncii.

3. Comunitățile afectate (ESRS S3)

Analiza modului în care operațiunile companiei influențează comunitățile locale.

- **Impact socio-economic:** Contribuția la dezvoltarea locală sau, dimpotrivă, perturbarea mediului de viață local.
- **Drepturi civile și politice:** Respectarea patrimoniului cultural și a drepturilor populației indigene, unde este cazul.

4. Consumatori și utilizatori finali (ESRS S4)

Vizează siguranța și experiența celor care utilizează produsele sau serviciile tale.

- **Siguranțaproduselor:** Prevenirea riscurilor asupra sănătății consumatorilor.
- **Confidențialitatea datelor:** Protejarea informațiilor personale ale clienților.
- **Marketing responsabil:** Transparența în comunicare și etica publicitară.

Pentru a raporta corect performanța socială privind **propria forță de muncă (ESRS S1)**, trebuie să colectezi și să prezinți date cantitative (KPIs) specifice. Acestea oferă investitorilor și autorităților o imagine clară asupra tratamentului angajaților și riscurilor sociale identificate.

Iată principalii indicatori structurați conform cerințelor standardului ESRS S1:

1. Diversitate și Incluziune (ESRS S1-9)

- **Structura de gen:** Procentul de bărbați și femei în cadrul întregii organizații și separat pentru **managementul de vârf**.
- **Persoane cu dizabilități:** Procentul de angajați cu dizabilități raportat la numărul total de angajați.
- **Distribuția pe vârstă:** Gruparea angajaților pe categorii (ex: sub 30 ani, 30-50 ani, peste 50 ani).

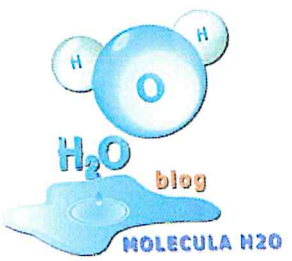

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

2. Condiții de Muncă și Remunerație (ESRS S1-10 & S1-16)

- **Diferența salarială (Gender Pay Gap):** Diferența procentuală dintre remunerația medie a bărbaților și a femeilor.
- **Raportul dintre cel mai mare salariu și cel mediu:** Indicator de echitate salarială în interiorul firmei.
- **Salariu de subzistență (Adequate Wages):** Procentul de angajați plătiți peste pragul salariului de subzistență local.
- **Rata de fluctuație a personalului (Turnover rate):** Procentul de angajați care au părăsit compania într-un an.

3. Sănătate și Securitate în Muncă (ESRS S1-14)

- **Rata accidentelor de muncă:** Numărul de accidente raportat la numărul de ore lucrate.
- **Zile pierdute din cauza accidentelor:** Numărul total de zile de absență cauzate de vătămări profesionale.
- **Bolile profesionale:** Numărul de cazuri de îmbolnăvire cauzate direct de mediul de lucru.

4. Dezvoltarea Competențelor (ESRS S1-13)

- **Ore medii de formare:** Numărul mediu de ore de training per angajat, pe parcursul anului.
- **Investiția în formare:** Bugetul alocat dezvoltării profesionale raportat la cifra de afaceri sau numărul de angajați.

5. Drepturi Sociale (ESRS S1-8)

- **Acorduri colective de muncă:** Procentul de angajați acoperiți de contracte colective de muncă sau mecanisme de dialog social.

Pentru raportarea privind **lucrătorii din lanțul de valoare (ESRS S2),** abordarea se schimbă față de angajații proprii. Deoarece nu ai control direct asupra datelor salariale ale furnizorilor, standardul pune accent pe **procesele de audit**, **politicile de prevenție** și **managementul riscurilor**.

Iată principalele criterii și indicatori pe care trebuie să îi analizezi conform standardului ESRS S2:

1. Politici și Angajamente (S2-1)

Trebuie să descrii politicile adoptate pentru a asigura respectarea drepturilor omului în lanțul de aprovizionare.

- **Codul de Conduită al Furnizorului:** Existența unui document obligatoriu pentru partenerii de afaceri care să interzică munca forțată și munca copiilor.
- **Alinierea Internațională:** Menționarea dacă politicile tale respectă *Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului*.

2. Procese de Implicare și Dialog (S2-2)

Analiza modului în care comunici cu lucrătorii de pe lanț sau cu reprezentanții acestora.

- **Mecanisme de reclamație (Grievance mechanisms):** Existența unor canale prin

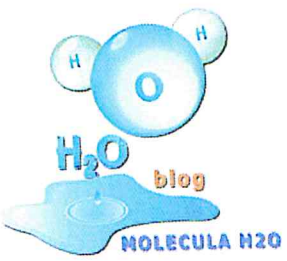

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

care lucrătorii furnizorilor pot raporta abuzuri fără teama de represalii.
- **Consultări:** Cum sunt luate în considerare perspectivele lucrătorilor vulnerabili în deciziile tale de achiziție.

3. Managementul Impactului și Riscurilor (S2-3)
Identificarea zonelor „fierbinți" unde riscurile sociale sunt cele mai mari.
- **Evaluarea riscurilor geografice și sectoriale:** Raportarea ponderii furnizorilor care operează în regiuni cu risc ridicat de încălcare a drepturilor muncii.
- **Acțiuni de remediere:** Exemple de măsuri luate atunci când au fost identificate nereguli la un furnizor (ex: planuri de acțiune corectivă, nu doar rezilierea contractului).

3. Indicatori Cantitativi și Obiective (S2-4 & S2-5)

Deși sunt mai flexibili, poți raporta următorii indicatori pentru a demonstra progresul:
- **Rata auditurilor sociale:** Procentul de furnizori critici auditați în ultimul an (ex: prin standarde precum SMETA sau SA8000).
- **Obiective de performanță:** De exemplu, „până în 2027, 100% din furnizorii de materii prime trebuie să fie certificați social".

Important de reținut:
Standardul subliniază că nu trebuie să raportezi date individuale pentru fiecare furnizor, ci o **imagine de ansamblu semnificativă** asupra modului în care îți gestionezi responsabilitatea socială în amonte și în aval.

Pentru raportarea privind **Comunitățile Afectate (ESRS S3)**, accentul se pune pe modul în care activitatea companiei tale influențează viața, drepturile și resursele persoanelor din zonele în care operezi.

Iată principalele cerințe și indicatori, conform standardului ESRS S3 (actualizat în 2024-2025):

1. Managementul impactului și dialogul (S3-1 & S3-2)
- **Implicarea părților interesate:** Trebuie să raportezi cum asiguri un dialog real cu comunitatea. Nu este suficient să ai acțiuni de caritate; trebuie să demonstrezi că perspectivele comunității influențează deciziile de afaceri.
- **Mecanisme de reclamație:** Existența unor canale formale prin care localnicii pot raporta probleme (ex: zgomot excesiv, poluarea apei, blocarea accesului la drumuri) și cum monitorizezi soluționarea acestora.

2. Categorii de drepturi afectate (S3-3)
Standardul împarte impactul în trei mari categorii pe care trebuie să le evaluezi:

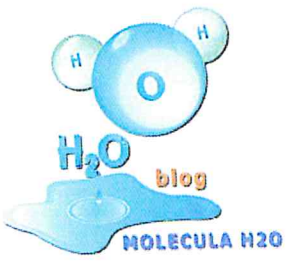

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

- **Drepturi economice, sociale și culturale:** Impactul asupra accesului la locuințe adecvate, hrană, apă potabilă și sănătate.
- **Drepturi civile și politice:** Respectarea libertății de exprimare și a adunărilor pașnice în zonele de influență ale companiei.
- **Drepturile popoarelor indigene:** Dacă operezi în zone locuite de populații indigene, trebuie să raportezi cum obții consimțământul lor prealabil și informat (FPIC).

3. Indicatori și obiective (S3-4 & S3-5)

Spre deosebire de forța de muncă, aici indicatorii sunt adesea calitativi, dar poți folosi date concrete:

- **Numărul de incidente raportate:** Reclamații primite de la membrii comunității și rata lor de soluționare.
- **Investiții în comunitate:** Bugetul alocat programelor de dezvoltare locală, educație sau infrastructură socială.
- **Impactul tranziției verzi:** Cum afectează planurile tale de decarbonizare locurile de muncă locale sau utilizarea terenurilor din comunitate.

4. Resurse utile pentru România

Companiile locale pot integra aceste cerințe utilizând Codul Român al Sustenabilității, care oferă o metodologie adaptată pentru raportarea impactului social negativ și a măsurilor de remediere.

Notă importantă (2025): Pentru companiile din „Wave 1" (peste 500 angajați), raportarea conform ESRS S3 a devenit obligatorie pentru anul financiar 2024.

Există însă anumite scutiri temporare („quick fixes") pentru companiile cu mai puțin de 750 de angajați, care pot amâna raportarea detaliată a acestui pilon timp de doi ani.

Ultimul pilon, **Consumatorii și utilizatorii finali (ESRS S4)**, se concentrează pe impactul produselor și serviciilor tale asupra celor care le folosesc efectiv.

Nu este vorba doar despre vânzări, ci despre **siguranță, etică și responsabilitate.**

Iată criteriile esențiale pe care trebuie să le analizezi, conform **standardului ESRS S4:**

1. Impactul asupra siguranței și sănătății (S4-3)

Trebuie să raportezi cum te asiguri că produsele tale nu pun în pericol utilizatorii.

- **Evaluarea riscurilor:** Procese de testare a siguranței produselor înainte de lansare.
- **Incidente de conformitate:** Numărul de retrageri de pe piață (recalls) sau sancțiuni primite de la autorități (ex: ANPC, DSP).

2. Incluziune socială și accesibilitate

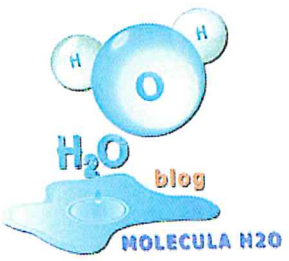

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

Acest criteriu vizează modul în care produsele tale sunt accesibile tuturor categoriilor de persoane.

- **Accesibilitatea:** Dacă serviciile digitale (site-uri, app) sau produsele fizice pot fi utilizate de persoane cu dizabilități.
- **Accesul la servicii esențiale:** Raportarea modului în care prețurile sau distribuția asigură accesul persoanelor vulnerabile la produse critice (ex: medicamente, energie).

3. Responsabilitatea în marketing și informare
Vizează transparența și etica modului în care comunici cu clienții.

- **Etichetare și transparență:** Furnizarea de informații corecte despre compoziția produsului, impactul de mediu (evitarea *greenwashing*-ului) și riscuri.
- **Protecția datelor (GDPR):** Numărul de plângeri justificate privind încălcarea confidențialității datelor clienților, conform raportărilor către ANSPDCP.

4. Mecanisme de reclamație și remediere (S4-2)

- **Canale de feedback:** Cum pot consumatorii să raporteze probleme legate de impactul social al produselor.
- **Soluționarea plângerilor:** Rata de răspuns și măsurile luate pentru a corecta impactul negativ identificat de utilizatori.

Indicatori cheie (KPIs) recomandați:

- **Procentul de produse** evaluate pentru impactul asupra sănătății și siguranței.
- **Numărul de plângeri** legate de confidențialitatea datelor sau practici de marketing înșelătoare.
- **Scorul de satisfacție a clientului (CSAT)** corelat cu aspectele de sustenabilitate .

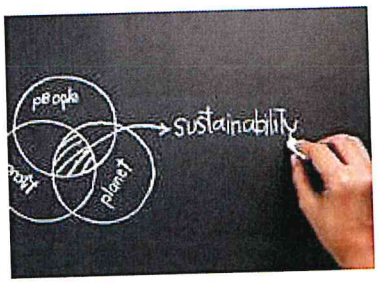

1.5.Indicatorii de guvernanță corporativă din cadrul ESRS (Standardele Europene de Raportare a Sustenabilității) sunt cuprinși în standardul tematic **ESRS G1 – Conduita în afaceri**.
Aceștia se concentrează pe etică, integritate și modul în care o organizație își gestionează relațiile comerciale.
Conform versiunilor actualizate aplicabile în 2026, principalele domenii și indicatori de raportare sunt:

1. Cultura corporativă și politicile de conduită (G1-1)

- **Politici și cultură:** Descrierea politicilor privind etica în afaceri și modul în care conducerea (consiliul de administrație) promovează și evaluează cultura organizațională.
- **Avertizarea de integritate (Whistleblowing):** Informații despre

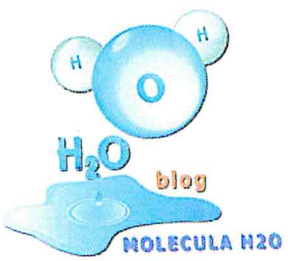

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

mecanismele de raportare a neregulilor și protecția avertizorilor.

2. Gestiunea relațiilor cu furnizorii (G1-2)

- Include modul în care compania gestionează riscurile de sustenabilitate în lanțul de aprovizionare și practicile de plată echitabile.

3. Prevenirea corupției și a dării de mită (G1-3 și G1-4)

- **Sisteme de detecție:** Proceduri interne pentru prevenirea și detectarea corupției.
- **Incidente confirmate:** Numărul de condamnări și valoarea amenzilor pentru încălcarea legilor anti-corupție în perioada de raportare.

4. Influența politică și activități de lobby (G1-5)

- **Contribuții financiare:** Valoarea totală a contribuțiilor politice (directe sau indirecte).
- **Lobbying:** Principalele subiecte vizate de activitățile de lobby și pozițiile adoptate de companie.

5. Practici de plată (G1-6)

- **Termene de plată:** Procentul plăților efectuate la timp și informații despre litigiile în curs privind plățile întârziate, în special către IMM-uri.

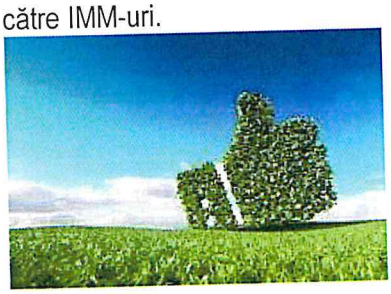

Pentru **APAVIL SA**, în calitatea sa de operator regional de servicii de utilități publice (apă și canalizare),**aplicarea standardelor de guvernanță ESRS G1** este influențată critic de natura sa de entitate de interes public și de relația strânsă cu autoritățile locale.

Iată cum se traduc concret acești indicatori de guvernanta pentru specificul APAVIL SA:

1. Gestionarea Corupției și Mită (ESRS G1-3)

Fiind o companie care gestionează achiziții publice de mare valoare (infrastructură, rețele), acesta este cel mai critic punct.

- **Concret:** APAVIL trebuie să raporteze procedurile specifice de prevenire a corupției în procesele de licitație.
- **Indicator:** Numărul de instruiri anti-corupție oferite angajaților din sectoarele de achiziții și tehnic. Puteți consulta bune practici de raportare în Ghidul de Integritate al Agenției Naționale de Integritate.

2. Protecția Avertizorilor și Etica (ESRS G1-1)

- **Canalul de raportare:** APAVIL este obligată conform Legii 361/2022 privind protecția avertizorilor să aibă un canal intern de raportare.
- **Raportare ESRS:** Compania trebuie să declare public câte sesizări au fost primite prin acest canal și modul în care au fost soluționate, fără a periclita confidențialitatea.

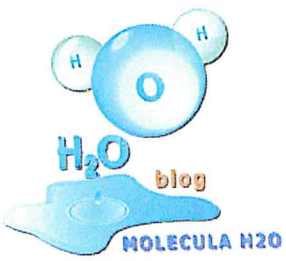

BULETINUL CALITATII NR.62 trim.1-2026
Redactat de Sef SMCM , chim.ec. Iuliana Chitu

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

3.Practicile de Plată către Furnizori (ESRS G1-6)

În sectorul utilităților, fluxul de numerar depinde de colectarea de la populație/firme, dar standardele ESRS cer transparență față de furnizori.

- **Concret:** APAVIL trebuie să raporteze **termenul mediu de plată** al facturilor. Dacă termenul contractual este de 30 de zile, dar plata se face la 45, acest decalaj trebuie justificat sub acest indicator.

4. Relația cu Autoritățile și Influența Politică (ESRS G1-5)

Deoarece APAVIL are ca acționari unități administrativ-teritoriale (UAT-uri), distincția între decizia politică și cea de management este esențială.

- **Concret:** Raportarea oricăror contribuții sau lobby pentru modificări legislative în sectorul apei. Trebuie menționată participarea în asociații profesionale (precum Asociația Română a Apei - ARA).

5. Guvernanța Generală (ESRS 2 - GOV)

Aceasta vizează direct Consiliul de Administrație:

- **Componența:** Câți membri sunt independenți și care este echilibrul de gen (cotele de gen în conducere devin obligatorii).
- **Expertiza:** Dacă membrii Consiliului au competențe dovedite în sustenabilitate sau managementul riscurilor de mediu (ex: riscul de secetă sau poluare accidentală).

Ce trebuie să monitorizeze APAVIL acum?

Conform calendarului CSRD, APAVIL (ca întreprindere mare de interes public) va trebui să publice raportul de sustenabilitate în **2026 pentru anul financiar 2025**.

Pentru a verifica și documenta indicatorii de guvernanță conform **ESRS G1** la **APAVIL SA**, aveți nevoie de un dosar de audit care să cuprindă următoarele documente specifice.

Acestea servesc drept dovezi pentru auditori și bănci că sistemul de management nu este doar pe hârtie, ci și funcțional:

1. Pilonul: Etică și Cultură Organizațională (G1-1

- **Codul de Etică și Conduită în Afaceri:** Actualizat cu referiri la valorile ESG.
- **Procedura internă de raportare (Whistleblowing):** Documentul care descrie canalul de raportare, conform Legii 361/2022.
- **Registrul de incidente/sesizări:** O variantă anonimizată care să arate numărul de plângeri și stadiul soluționării.
- **Dovezi de instruire:** Listele de prezență de la sesiunile de training privind etica pentru angajați și management.

2. Pilonul: Anti-Corupție și Anti-Mită (G1-3 & G1-

- **Politica Anti-Corupție:** Semnată de conducere și comunicată partenerilor.

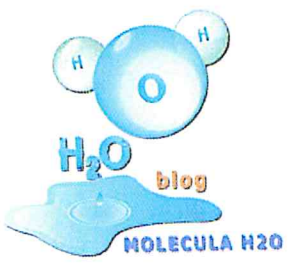

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

- **Planul de Integritate:** Specific entităților publice (conform Strategiei Naționale Anticorupție).
- **Evaluarea riscurilor de corupție:** Un document care identifică departamentele vulnerabile (ex: Achiziții, Avize tehnice).
- **Certificate de cazier judiciar ale entității:** Documente care să ateste absența condamnărilor pentru dare/luare de mită.

3. Pilonul: Relația cu Furnizorii și Practici de Plată (G1-2 & G1-6)

- **Codul de Conduită pentru Furnizori:** Anexă la contractele de achiziții prin care aceștia se obligă să respecte standarde etice.
- **Raport de vechime a soldurilor (Aging Report):** Extras din contabilitate care arată termenele medii de plată efective versus termenele contractuale.
- **Procedura de selecție a furnizorilor:** Criteriile de evaluare (dacă includeți criterii verzi sau sociale în licitații).

4. Pilonul: Activități de Lobby și Influență Politică (G1-5)

- **Registrul de transparență a contribuțiilor:** O listă cu toate cotizațiile plătite (ex: către Asociația Română a Apei) și sponsorizările efectuate.
- **Politica de sponsorizare și donații:** Regulile interne după care APAVIL acordă sprijin financiar pentru a evita conflictele de interese.

5. Pilonul: Structura de Conducere (ESRS 2 - GOV)

- **Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF):** Pentru a demonstra separarea rolurilor de supraveghere de cele executive.
- **Matricea de competențe a Consiliului de Administrație:** Document care evidențiază expertiza membrilor în probleme de mediu sau sociale.
- **Hotărârile AGA/CA:** Prin care sunt aprobate obiectivele de sustenabilitate.

2. Implementarea Directiva NIS 2 . Cadrul legal

Implementarea Directivei NIS2 în România este reglementată în principal prin **Ordonanța de Urgență nr. 155/2024**, completată ulterior de **Legea nr. 124/2025**.

Iată aspectele cheie ale implementării actuale:

1. Cadrul Legislativ și Autoritatea Competentă

- **DNSC (Directoratul Național de Securitate Cibernetică)** este autoritatea

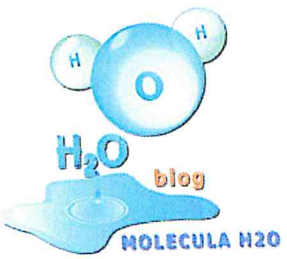

BULETINUL CALITATII NR.62 trim.1-2026
Redactat de Sef SMCM , chim.ec. Iuliana Chitu

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

națională responsabilă cu supravegherea și controlul implementării.

- Pe **20 august 2025**, au intrat în vigoare două ordine cruciale ale DNSC:
  - **Ordinul nr. 1/2025:** Procedura de notificare în vederea înregistrării entităților.
  - **Ordinul nr. 2/2025:** Criteriile și pragurile pentru determinarea gradului de perturbare a serviciilor.

2. Entități Vizate și Termene Limită

Companiile sunt clasificate în **Entități Esențiale** și **Entități Importante**, în funcție de sectorul de activitate (energie, sănătate, finanțe, infrastructură digitală etc.) și dimensiune.

- **Notificarea obligatorie:** Entitățile care intră sub incidența legii au avut obligația să notifice DNSC până la **19-20 septembrie 2025**.
- **Evaluarea riscurilor:** În termen de **60 de zile** de la confirmarea înregistrării de către DNSC, entitățile trebuie să transmită o evaluare a nivelului de risc cibernetic.
-

3. Obligații Principale pentru Organizații

- **Înregistrarea în registrul DNSC:** Utilizarea platformei oficiale NIS2@RO pentru înregistrare
- **Măsuri de securitate:** Implementarea unor măsuri tehnice și organizatorice (politici de analiză de risc, securitatea lanțului de aprovizionare, criptare, managementul incidentelor).
- **Raportarea incidentelor:** Notificarea DNSC în maximum **24 de ore** (avertizare timpurie) și **72 de ore** (notificare oficială) de la detectarea unui incident semnificativ.

4. Sancțiuni

Neconformarea poate atrage amenzi substanțiale, care pot ajunge până la **10 milioane EUR** sau **2% din cifra de afaceri anuală** globală pentru entitățile esențiale.

5. Situatia la 2026

APAVIL SA, fiind operator regional de servicii de alimentare cu apă și canalizare (apă potabilă, ape uzate), se încadrează în categoria **entităților esențiale** conform directivei NIS2, transpusă în legislația națională.

Acest sector este considerat infrastructură critică, indiferent de dimensiune, conform sectoarelor cu grad ridicat de criticitate.

Iată argumentele care susțin această încadrare:

- **Sectorul de activitate:** APAVIL SA activează în domenii de **înaltă criticitate** (aprovizionarea cu apă potabilă și tratarea apelor uzate), sectoare care sunt clasificate automat ca oferind servicii esențiale pentru societate si economie.
- **Dimensiunea organizației** : Conform datelor financiare depășește pragul de 250 de angajați, este considerată

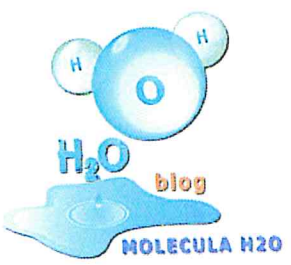

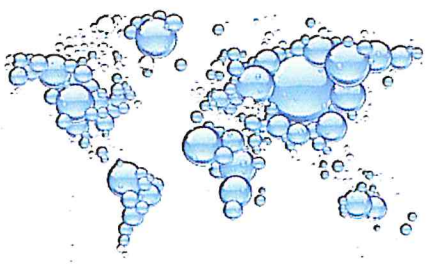

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

o **întreprindere mare**, ceea ce atrage calificarea de entitate esențială în sectoarele critice.

- **Rolul regional:** Deservește 37 de uat din județul Vâlcea, fiind un operator regional a cărui perturbare ar avea un impact societal major.

2.1.Riscuri de securitate cibernetica pentru un operator regional de apa si canalizare

Operarea regională a sistemelor de apă și canalizare implică **riscuri cibernetice majore,** deoarece acestea fac parte din **infrastructura critică** a statului.

Un incident recent, raportat de Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC), a demonstrat vulnerabilitatea acestui sector în fața atacurilor de tip **ransomware**, care pot paraliza stații de lucru și servere esențiale.

Principalele riscuri identificate sunt:

1. Compromiterea Tehnologiei Operaționale (OT)

- **Manipularea proceselor :** Atacatorii pot accesa sistemele **SCADA** sau **PLC** (controlere logice programabile) pentru a altera nivelurile de substanțe chimice (ex: clor) sau pentru a modifica presiunea apei, punând în pericol sănătatea publică.

- **Vulnerabilități HMI:** Interfețele om-mașină (HMI) expuse pe internet fără măsuri de protecție permit atacatorilor să ajusteze setările sistemului în timp real.

2. Atacuri de tip Ransomware și Phishing

- **Blocarea datelor:** Criptarea bazelor de date și a serverelor de aplicații poate opri facturarea, monitorizarea de la distanță și răspunsul la urgențe.
- **Inginerie socială:** Angajații pot fi ținta tentativelor de **phishing** prin e-mail, care servesc drept punct de intrare pentru atacatori în rețeaua internă.

3. Vulnerabilități de Igienă Cibernetică

- **Parole implicite:** Mulți operatori utilizează echipamente cu parole din fabrică neschimbate, ușor de accesat prin atacuri de tip brute-force.
- **Acces de la distanță nesecurizat:** Utilizarea tehnologiilor de acces remote (VPN-uri) fără **autentificare multifactor (MFA)** crește riscul de intruziune.
- **Lipsa segmentării rețelei:** Adesea, rețeaua de birou (IT) este conectată direct la cea de

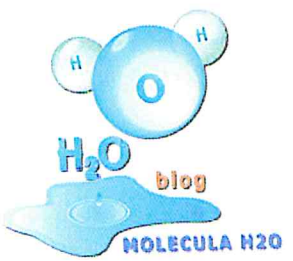

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

producție (OT), permițând unui virus să se răspândească rapid de la un laptop de birou la pompele de apă.

4. Riscuri de Conformitate și Reglementare

- Operatorii de servicii esențiale sunt obligați prin **Directiva NIS** (transpusă în România prin Legea 362/2018) să implementeze măsuri stricte de securitate și să raporteze incidentele către DNSC.

2.2.Aplicarea unor masuri tehnice pt. diminuarea riscurilor cibernetice

- Sunt măsuri din perspectiva bunelor practici de securitate cibernetică (cum ar fi framework-urile NIST sau ISO 27001).
- Implementarea **Segmentării Rețelei** și a **Autentificării Multi-Factor (MFA)** reprezintă "coloana vertebrală" a unei strategii de apărare în profunzime.

Iată o evaluare a impactului acestora asupra riscurilor organizaționale:

1. Segmentarea Rețelei (Network Segmentation)

Această măsură transformă o rețea "plată" într-o structură compartimentată, limitând capacitatea unui atacator de a se mișca lateral.

Riscuri diminuate:

- **Propagarea Malware/Ransomware:** Dacă un workstation este infectat, segmentarea împiedică virusul să ajungă la serverele critice de baze de date.
- **Mișcare Laterală:** Atacatorii nu pot accesa ușor resurse din departamente diferite (ex: un user de la Marketing nu are acces la segmentul de HR/Salarizare).
- **Expunerea Datelor Sensibile:** Izolarea mediilor de testare de cele de producție.
- **Dificultăți de implementare:** Poate crește complexitatea administrării și necesită o configurare atentă a regulilor de firewall intern pentru a nu bloca fluxurile de lucru legitime.

3. Autentificarea Multi-Factor (MFA)

MFA este considerată cea mai eficientă măsură singulară pentru prevenirea compromiterii conturilor.

Riscuri diminuate:

- **Phishing & Credential Stuffing:** Chiar dacă parola este furată, atacatorul nu poate intra fără al doilea factor (cod OTP, notificare push, token hardware).
- **Acces Neautorizat de la Distanță:** Protejează conexiunile VPN și accesul la aplicațiile de tip Cloud (SaaS). **Impact:** Reduce cu până la **99%** riscul de compromitere a conturilor (conform datelor Microsoft și Google)

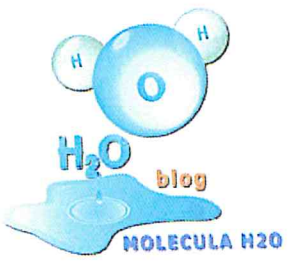

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

Tabel Comparativ: Eficiență vs. Efort

Măsură Tehnică	Efort Implementare	Impact asupra Securității	Cost Estimativ
MFA	Mediu (necesită training useri)	**Critic** (Stopare a accesului neautorizat)	Scăzut/Mediu
Segment are Rețea	Ridicat (necesită audit fluxuri)	**Ridicat** (Limitarea daunelor)	Mediu/Ridicat

3.Recomandare pentru prioritizare

Dacă resursele sunt limitate, ordinea logică ar trebui să fie:

1. **Implementarea MFA** pentru toate conturile cu privilegii și acces extern.
2. **Segmentarea Rețelei** începând cu izolarea activelor critice (servere de baze de date, backup-uri).

Notă Importantă: Niciuna dintre aceste măsuri nu este infailibilă individual. Securitatea reală apare atunci când ele funcționează împreună sub un model de tip **Zero Trust** ("never trust, always verify").

2.3.DEFINITII SI FATURI pentru TOTI

1. Malware (Termenul general)

Malware (prescurtarea de la *malicious software*) este termenul "umbrelă" pentru orice program creat cu intenții rele.

- **Ce face:** Poate să-ți spioneze parolele, să șteargă fișiere, să trimită e-mailuri în numele tău sau să-ți strice pur și simplu aparatul.
- **Exemple celebre:** Virușii, troienii (programe care par utile, dar ascund capcane) sau spyware-ul.

2.Ransomware (Specializarea pe "Răscumpărare")

Ransomware-ul este un tip specific de malware care funcționează ca un **sechestru digital**.

- **Cum acționează:** Îți "încuie" (criptează) toate pozele, documentele și fișierele importante, astfel încât să nu le mai poți deschide.
- **Șantajul:** Apare un mesaj pe ecran care îți cere o sumă de bani (o răscumpărare/ransom), de obicei în criptomonede, pentru a-ți da "cheia" de deblocare.

Diferența cheie: În timp ce un malware obișnuit vrea doar să-ți facă rău sau să te fure pe ascuns, ransomware-ul te anunță clar că te-a blocat și îți cere bani pentru a-ți recupera datele.

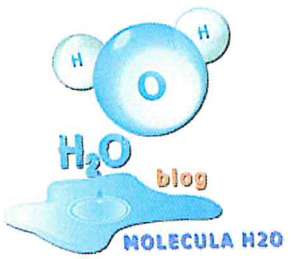

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

Cum te protejezi?

- Nu da click pe link-uri dubioase din e-mailuri.
- Fă-ți periodic o copie de rezervă (backup) la datele importante pe un hard extern sau în cloud.
- Folosește o soluție de securitate actualizată, precum cele oferite de Bitdefender sau Microsoft Security.

2.4. Cum sa reactionezi la un atac cybernetic

Pentru a riposta eficient la un atac cibernetic, trebuie să acționezi rapid și structurat. Riposta nu înseamnă un „contra-atac" informatic (care este adesea ilegal), ci măsuri de limitare a daunelor, raportare și recuperare.

Iată pașii esențiali pe care trebuie să îi urmezi:

1. Izolarea imediată

- **Deconectează dispozitivul:** Scoate cablul de rețea sau oprește Wi-Fi-ul și datele mobile pentru a opri comunicarea atacatorului cu restul rețelei.
- **NU opri complet dispozitivul:** Menține-l pornit (dar izolat) pentru a nu șterge probele volatile din memoria RAM, esențiale pentru investigațiile ulterioare.

2. Evaluarea și Limitarea Daunelor

- **Schimbă parolele:** De pe un dispozitiv neinfectat, resetează imediat parolele pentru conturile critice (e-mail, banking, admin), folosind autentificarea multifactor (MFA).
- **Identifică sursa:** Verifică dacă atacul a venit prin phishing (e-mail), o vulnerabilitate de software sau un cont compromis.

3. Raportarea Oficială (Obligatorie în anumite cazuri)

În România, autoritatea centrală este **Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC)**.

- **Sunați la 1911:** Număr unic de urgență pentru raportarea incidentelor cibernetice, apelabil din orice rețea națională.
- **Platforma PNRISC:** Raportează detaliile atacului prin formularul oficial pe pnrisc.dnsc.ro pentru a primi asistență și a ajuta la prevenirea altor victime.
- **Poliția Română:** Dacă ai suferit pierderi financiare sau de date personale, depune o plângere la unitatea de poliție locală sau la structurile specializate în criminalitate informatică.

4. Recuperarea și Curățarea

- **Restaurare din Backup:** Folosește copii de rezervă sigure, realizate înainte de momentul atacului, pentru a recupera datele pierdute.
- **Scanare și Devirusare:** Utilizează soluții antivirus/antimalware actualizate pentru a curăța sistemele înainte de a le reconecta la internet.

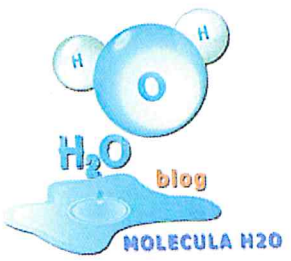

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

5. Obligații Legale (Pentru Companii)

- **GDPR:** Dacă au fost compromise date cu caracter personal, trebuie să notifici Autoritatea Națională de Supraveghere (ANSPDCP) în termen de maximum **72 de ore**.
- **Directiva NIS2:** Entitățile esențiale sau importante din România au obligația de a raporta incidentele semnificative către DNSC într-un interval scurt (avertizare timpurie în 24h).

Sfat: Cea mai bună ripostă este prevenția. Menține toate programele actualizate (patch-uri), folosește parole complexe și unice pentru fiecare serviciu și nu accesa link-uri suspecte primite prin SMS sau e-mail.

2.5. Model de Cod de Conduită Cibernetică,

special pentru a fi înțeles de personalul operativ (mecanici, instalatori, operatori stație) dintr-un Operator de Apă-Canal.Acest document ar trebui afișat la loc vizibil (lângă panourile SCADA sau în vestiare) și poate fi anexat la **Regulamentul Intern**.

CELE 7 REGULI DE AUR PENTRU SIGURANȚA APEI ȘI A LOCULUI DE MUNCĂ

1. Echipamentul de lucru nu este pentru distracție

- Calculatoarele care controlează pompele și tratarea apei se folosesc **DOAR** pentru muncă.
- Este strict interzisă instalarea de jocuri, filme sau accesarea site-urilor de știri/social media de pe aceste ecrane.

2. Atenție la „Seringile Digitale" (Stick-urile USB)

- Nu introduceți niciodată în calculator stick-uri USB, telefoane la încărcat sau hard-uri externe personale.
- Un singur stick găsit în parcare și băgat în calculator poate opri alimentarea cu apă a întregului oraș. Dacă găsiți unul, predați-l imediat la IT!

3. Parola ta este ca cheia de la casă

- Nu scrieți parolele pe post-it-uri lipite pe monitor sau sub tastatură.

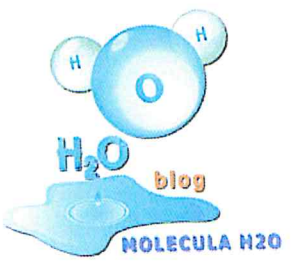

APAVIL SA VÂLCEA
MANAGEMENTUL CALITĂŢII-MEDIU

„Succesul nu este final, eșecul nu este fatal: curajul de a continua este ceea ce conteaza – Winston Churchill

- Nu împrumutați contul de acces colegilor. Fiecare acțiune în sistem se înregistrează cu numele tău. Dacă un coleg face o greșeală pe contul tău, **TU** ești responsabil.

4. Nu deschideți ușa „hoților" prin e-mail

- Dacă primiți un e-mail care vă cere urgent parola sau vă spune că „contul a fost blocat", **NU apăsați pe niciun link**.
- Hoții cibernetici se pot preface că sunt de la bancă, de la DNSC sau chiar din conducerea firmei. Verificați orice cerere suspectă la telefon cu persoana respectivă.

5. Raportați orice „comportament ciudat"

- Dacă ecranul se înverzește, apar mesaje ciudate în engleză sau dacă mouse-ul se mișcă singur, **scoateți cablul de net (sau stingeți monitorul)** și sunați imediat colegii de la IT.
- Mai bine o alarmă falsă, decât un oraș fără apă potabilă.

6. Vizitatori și mentenanță externă

- Nu lăsați persoanele străine (echipa de service externă) nesupravegheate la calculatoare.
- Verificați dacă au ordin de lucru și dacă colegii de lam IT aU fost anunțatl de vizita lor.

7. Curățenia la locul de muncă (Digitală)

- Când plecați din tură sau de la birou, blocați calculatorul (tasta **Windows + L**) sau închideți sesiunea de lucru (Log out).

Sfat - securitatea cibernetică în 2026 este o componentă a **Protecției Muncii**. Dacă un atacator modifică rețeta de clorinare din cauza unui e-mail greșit deschis, riscul nu este doar pierderea datelor, ci siguranța vieții oamenilor.

Sursa: Ghidul Oficial NIS2 România;
https://www.exclusive-networks.com/ro